

Virág F. Éva-díj – 2018 **Pálos Máté laudációja**

Pálos Máté igazi *jollyjoker* újságíró, amit a múlt évi *magyarnarancsos* cikkei is ékesen bizonyítanak.

Miközben észrevette, észrevetette – cikke címével szólva a pártóvodában – vagyis Kereszténydemokrata Néppárt ifitagozatában zajló fészkelődést, miközben az Elios-ügyről írott oknyomozásában az önkormányzatok felelősségét (is!) firtatta, s miközben végiggondolta és végiggondoltatta az olvasókkal, hogy milyen következményekkel jár a hajléktalanellenes törvény, aközben...

Nos, itt, a Virág F. Éva díj odaítélésének laudációjában álljunk meg egy szusszanatnyit. Az 1998 óta évenként odaítélt 1 forintos, vagyis jelképes díj a kulturális újságírásban kimagasló tevékenységet elérők elismerése, s ha Pálos Máté „csak” a felsorolt, illetve azokhoz hasonló témákban publikált volna 2018-ban, én magam akkor is rá szavaztam volna... mert, mert ezek a társadalompolitikai írásai mélyen kulturális beágyazottságúak voltak: a politikai, a szociális, vagy a közgazdasági kultúra (gyakorta, persze, kulturálatlanság) leágazásai.

Viszont mindez fordítva is igaz. Amikor idei díjazottunk a szűken vagy tágabban vett kultúra terepén mozog, megnézi például, miként húzik tovább a mindent nekem rémületes kapzsiságával Schmidt Mária amúgy is túltáplált birodalma; amikor visszatérően foglalkozik a Kertész Imre-hagyaték méltatlan sorsával; amikor (búcsú, ideiglenes búcsú)pályaképet rajzol Balog Zoltán emberietlen miniszterről – nos, hál’ istennek akkor sem „tisztán” kulturális újságíró. Soraiban ott van a politikai, szociális vagy közgazdasági kapcsolódás, leágazás.

(Pálos) Máté múlt évi termésének vázlatos leltárából az sem hagyható ki, ahogy egyik írásában végigkövette a kulturális államtitkárrá avanszált Fekete Péter szakmai és emberi előéletét; ahogy a tavaly kibontakozó újabb (persze, nagyon is régi) kultúrharc áldozatainak félresöpprését elemezte, ahogy lépésről lépésre felelevenítette a józsefvárosi hatalom szemébe szálkaként fűrődő kultuszhely, az Aurora kálváriáját.

És különösen figyelemre méltó, ahogy megszólaltatta az „ellenállókat”, a szellem függetlenségét megtestesítő interjúalanyait, Parti Nagy Lajost, Rév Istvánt és –igen, a „heves szónoklatú” – Nagy Blankát (igaz, őt már ennek az évnek az elején.).

Beszélgetőtársaival szimpatizálva sem volt hajlandó Pálos soha mikrofonállványává silányulni. Partitól megkérdezte például, érez-e az általánoson túli értelmiségi felelősséget a helyzet elfajulásáért, ezzel a kérdezettet konkrét válaszra, ha úgy tetszik egyik – idézem Partit – „súlyos politikai, de főleg erkölcsi tévedésének” nyilvános elismerésére készítette. Ritka, megrendítő olvasmánypillanat volt ez – is.

Díjazottunk az említett Nagy Blanka-interjúnak azt a címet adta: „Én névvel és arccal állok ki”. A Virág F. Éva díj kurátorai ezt Pálos Máté önvallomásaként, újságírói ars poeticájaként értelmezték, amikor 2018-as írásai alapján egyhangú döntést hoztak.